

जुहोतीनां कोविशेषः” कात्या० श्रौ० १।२।५। इति
प्रश्ने यजतिबलवत्सङ्गा “उपविष्टहोमाः स्वाहा-
कारप्रदानां जुहोतयः” १।२।७ इति लक्षितम् । “उपवि-
ष्टेन कर्त्ता होमो येषु त उपविष्टहोमाः स्वाहाकारेण
प्रदानं येषु ते स्वाहाकारप्रदानाः य उपविष्टहोमाः
स्वाहाकारप्रदानाश्च ते जुहोतयः इत्युच्यन्ते” कर्कः
अतोऽस्य पुंस्त्वमेव स्त्रीत्वोक्तिः प्रामादिकी । “ज्वरन्ति
सर्वा वैदिक्यो जुहोतियजतिक्रियाः” मनुः ।

जुह्वास्य पु० जुहूरास्यनिवाय । होमीयपङ्क्तौ । “हव्यवाहो
जुह्वास्यः” ऋ० १।१।२।६ । [जतः ।

जू गतौ सौत्व० सक० प० सेट् । जवति अजाधीत् जुजाव ।
जू स्त्री सौ०जू-गतौ यथायथं कर्त्तुं भावादौ क्तिप् । १।४।३।३।
२।४।३।३। २।४।३।३। २।४।३।३। २।४।३।३।
वि० विश्वः । इत्यरागमने ऽगमने च स्त्री मेदि० ।

जूट पु०जट-संहृतौ अच्-प्रथो०। जटासंहृतौ बन्धे २जटा-
याम् शब्दार्थचि० । “जटाजूटसमायुक्तामर्द्धेन्दुकतयेख-
राम्” दुर्गाह्वानम् । “भूतेशस्य भुजङ्गवद्विषलवस्त्रङ्-
नङ्गजूटाजटाः” मालवीमा० । स्वार्थे क तत्त्वार्थे ।

जूत वि० सौ०जू-क्त । १।३।२।३। २।३।२।३। २।३।२।३।
“अभिजुतः स्तोत्र-
भिराकटः” भा० । इदञ्च च “युवं श्वेतं मेदव इन्द्रजुतम्”
ऋ० १।१।१।१।६ । “इन्द्रजुतं इन्द्रेण जूतं दत्तम्” भा० ।

जूति स्त्री जु-पुंश्चि भवि क्तिन् सातिहेतोर्वादिना नि० ।
१।३।२।३। २।३।२।३। २।३।२।३। २।३।२।३।
प्रो अभिभूतिमायाः” ऋ० ४।३।२।३। “मनो जूविजुपता
मान्यस्य” यजु० २।१।६ । “जूतिः जयतेर्गतिर्कर्मणः”
वेददी० । अत्र मनो ज्योतिः इति पाठः प्रामादिकः ।
नेघा दृष्टिर्धृतिर्मतिर्मनीषा जूतिः श्रुतिः” ऐ० उ०
“जूतिश्च तस्यो रुजादिदुःखित्वाभावः” २।४।३।३। २।४।३।३।

जूतिका स्त्री जूत्या कार्याति कै-क । कर्पूरभेदे राजनि० ।
जूर वयोहानौ अक० बधे सक० दिया० आत्म० सेट् । जूर्यते
अजूरिष्ट । ईदित् । जूर्णः । कोपे च “इच्छाविभङ्गा-
कुलमानसत्वात् भक्ते नखेभ्यश्च चिरं जुजुरे” भट्टिः ।

जूर्ण पु० जूर-क्त । (उलुखट) तृणभेदे रत्नमालायां
जूर्णाख्येति तत्पर्याये निर्द्देशात् तस्य तथात्वम् । जूर्णेति
आख्या यस्य जूर्णाख्योऽयम् ।

जूर्णाह्वय पु० जूर्णमाह्वयते काण्डेन स्रज्जते आ-ह्वे-वा०
य । देवधान्ये (देधान) हेमच० ।

जूर्ण स्त्री ज्वर-रोगे नि० जट् जूर-वेगे वा नि० । १।३।२।३।
२।३।२।३। २।३।२।३। २।३।२।३। २।३।२।३।
कोमे नि० । ६।३।३। ६।३।३। ६।३।३। ६।३।३।
रुक्तिरन्या दर्शिता “जूर्णज्वरतेर्वा द्रवतेर्वा दुनोतेर्वा” तत्त्व
प्रथो० । तेन ऽवेगयुते ऽद्रवयुते ऽतापके च । “क्षिप्त्वा
जूर्णिनं यक्षति” ऋ० १।१।२।३। १।१।२।३। १।१।२।३।
१०। सुतिकुशले च । “ऋषयः जूर्णहोतृ कर्षणास्”
ऋ० १।१।२।३। १।१।२।३। १।१।२।३। १।१।२।३।

जूति स्त्री ज्वर-भावे क्तिन् जट् । ज्वरे ।

जूय वि० जूर-कर्त्तरि बा०ण्यत् । १।३।२।३। १।३।२।३।
जूयः” ऋ० ६।३।३। ६।३।३। ६।३।३। ६।३।३।
जूष बधे स्वा० उभ० सक० सेट् । जूपति ते अजूपीत् अजूपिष्ट
जुजूप ये । जूपः ।

जूष पुंन० यूप+प्रथो० । छद्मादिकाथे भरतः ।
जूषण न० जूप-ल्यु । दृक्भेदे (धाद्रुल) शब्दच० ।
जू न्वकारे भा० पर० सक० आनिट् । जरति अजाधीत् ।
जजार ।

जृम्भ जृम्भे (हाइतोला) गात्रशैथिल्ये च भा० आत्म० अक०
सेट् ईदित् । जृम्भते अजृम्भिष्ट । जजृम्भे । “आत्मान-
माधाव मधुर्जजृम्भे” कुमा० जृम्भा जृम्भः । जृम्भितः ।
“जृम्भते सुहृदासीना बाला गर्भभरालवा” सा० द० ।

जृम्भ जृम्भाये भा० आ० अक० सेट् । जृम्भते अजृम्भिष्ट
जजृम्भे । ईदित् । जृम्भः ।

जृम्भ पुंन० जृम्भि-भावे वज् अर्द्धचां (हाइतोला) । गात्रशैथि-
ल्यापादके २ सुखविकाशकारके च व्यापारभेदे । भावे च ।
तत्त्वार्थे स्त्री । जृम्भा च असमगर्भादिजनितलाघवायत्रां
यवाह वा० द० “आलस्यसमगर्भाद्यैर्जाद्यं जृम्भासितादि
कृत्” तत्कारकवायुश्च देवदत्तः । “विजृम्भाये देवदत्तः
ऽद्वैतकटिकसङ्ग्रहः” पदार्थादर्थे योगार्थवः । “सुतोत्पत्त-
नजृम्भासु जीवोत्तिष्ठाद्भुविध्वनिः । सुरोरपि च कर्त्तव्य-
मन्यथा ब्रह्महा भवेत्” तिथित० । श्विमाये ४ विस्फारे
च पु० शब्दच० । “पीत्यैकं श्वासनतिक्रमः पुनश्च जति
वेगवान् । आलस्यनिद्रायुक्तस्य स जृम्भ इति कथ्यते”
“जृम्भात्यर्थं समीरणात् । जृम्भावेगे सत्पुत्रे शोभने
शब्दने नरम् । स्वापवेत् तेन नियमात् जृम्भावेगः प्रशा-
स्यति । जृम्भावेगक्षयं याति कटुतेनैव नर्हनात् । भोज-
नात् स्वाप्नभोजनानां तथा तान्त्वत्तमचयम्” वैद्यकम् ।

जृम्भक ति० जृम्भ-खुत् । १।३।२।३। १।३।२।३। १।३।२।३। १।३।२।३।